

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către de avocata Gîrneț Zinaida în numele reprezentantei părții vătămate Haritonova Natalia cu reprezentanta părții vătămate Haritonova Natalia și avocata Reșulschi Galina în numele inculpatului Mincu Nicolae, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Mincu Nicolae XXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 19.10.2020-03.02.2022

Instanța de apel: 16.01.2019-15.09.2022;

Instanța de recurs: 15.12.2022–22.02.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 03 februarie 2022, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Mincu Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.266 Cod penal, încetându-se procesul penal pe acest capăt de acuzare, în legătură cu Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia;

- art.264 alin.(4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- art.264¹ alin.(4) Cod penal, la 8 luni închisoare.

În conformitate cu art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilită inculpatului, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 5 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită în privința lui Mincu Nicolae a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani, cu condiția ca în această perioadă de probațiune nu va săvârși alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Haritonova Natalia.

S-a încasat de la inculpatul Mincu Nicolae în folosul Haritonova Natalia suma de 6 302,88 lei în calitate de prejudiciu material.

S-a încasat de la inculpatul Mincu Nicolae în folosul Haritonova Natalia suma de 20 000 lei în scopul reparării prejudiciului moral.

S-a încasat de la inculpatul Mincu Nicolae în folosul Haritonova Natalia suma de 3 900 lei, cheltuieli legate de asistența juridică.

S-a încasat de la Mincu Nicolae în beneficiul statului cheltuieli judiciare în

sumă de 946 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Mincu Nicolae pe 01 august 2020, aproximativ la ora 21:55, având scopul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, acționând în mod intenționat, a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere prevăzute la pct. 14 lit. a) care interzice conducătorului de vehicul să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere, prevederile pct.45 alin.(1) a Regulamentului circulației rutiere, conform cărora conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția precum și dexteritatea în conducerea ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, precum și prevederile și pct.45 alin.(2) al aceluiași Regulament, care stipulează că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, după ce a consumat băuturi alcoolice, a urcat la volanul automobilului de model „VAZ 2121”, cu numărul XXXXX, deplasându-se pe Strada Veche, mun. Cahul, din imprudență a tamponat minorii XXXXX, anul nașterii XXXXX și XXXXX, anul nașterii XXXXX, locuitori ai municipiului Cahul, strada XXXXX, care se deplasau pe partea dreaptă a carosabilului, în aceeași direcție de deplasare, iar ca rezultat al impactului, minorului XXXXX i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 16 septembrie 2020 fractură închisă a femurului drept, excoriații pe corp, leziuni care se califică ca vătămare corporală gravă, iar lui XXXXX i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de contuzie a genunchiului drept, totodată părăsind locul accidentului rutier.

Ulterior, Mincu Nicolae, fiind supus testării alcooltestului de model „Drager”, i-a fost stabilită o concentrație a vaporilor de alcool etilic în aerul expirat de 0,58 mg/1, ceea ce în conformitate cu prevederile art.134¹² alin.(3) Cod penal, constituie stare de ebrietate cu grad avansat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept că, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, acțiune săvârșită în stare de ebrietate.*

Tot el, pe 01 august 2020, aproximativ la ora 21:55, imediat după tamponarea minorilor XXXXX și XXXXX și cauzarea minorului XXXXX a leziunilor corporale sub formă de fractură închisă a femurului drept, excoriații pe corp, leziuni care se califică ca vătămare corporală gravă, iar lui XXXXX leziunilor corporale sub formă, de contuzie a genunchiului drept, a continuat deplasarea, ignorând prevederile pct.12) alin.(1) al Regulamentului Circulației Rutiere conform căruia, conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat: a) să oprească imediat vehiculul semnalizând-l în conformitate cu punctul 37 subpunctul 1) litera a) sau subpunctul 2) din prezentul Regulament; b) să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier și c) să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost

cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență - să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare la unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum și certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului; să marcheze locul inițial al vehiculului, obiectelor ce țin de accident și a persoanei traumatizate, dacă se impune schimbarea poziției acestora pentru acordarea primului ajutor, transportarea persoanei traumatizate cu propriul vehicul la unitatea medicală sau pentru eliberarea carosabilului; f) să asigure, pe cât posibil, păstrarea urmelor, precum și ocolirea locului accidentului; g) să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție, urmărind scopul eschivării de la răspundere pentru fapta comisă, a părăsit locul accidentului rutier.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut *în drept* că, faptele inculpatului Mincu Nicolae întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal - *părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin.(3) și (5) Cod penal.*

Tot el, Mincu Nicolae fără a deține permis de conducere, ignorând prevederile art.19 alin.(2) al Legii nr.131 din 07 iunie 2007 „privind siguranța traficului rutier”, conform căroră, pe drumurile publice pot conduce autovehicule numai persoanele care posedă permis de conducere de categoria sau subcategoria corespunzătoare autovehiculului ori dovada înlocuitoare, cu drept de circulație, a permisului, ignorând prevederile art.33 alin.(3) lit. a) și c) al Legii nr. 131 din 07 iunie 2007 „privind siguranța traficului rutier”, conform căroră, era obligat să respecte Regulamentul circulației rutiere și să se supună, la solicitarea agentului de circulație, procedurii de testare a aerului expirat și examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei ori consumului de droguri și de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare, ignorând prevederile pct. 10 subpct.2) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009, conform căroră, trebuia să posede permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus, ignorând prevederile pct. 11) lit. j) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009, conform căroră, conducătorul de vehicul, este obligat să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare; ignorând prevederile pct. 5) lit. a) al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.296 din 16 aprilie 2009, conform căroră, testării alcoolscopice, la decizia poliției sau altei persoane abilitate de a efectua astfel de testare se supun conducătorii de vehicule bănuți de consum de alcool, consum de droguri și/sau de alte substanțe ce provoacă ebrietate, pe 12 iunie 2021, aproximativ la ora 02:20, conducând automobilului de model „VAZ 2105” cu numărul de înmatriculare „XXXXX”, pe drumul public, satul Giurgiulești, raionul Cahul, fiind somat să stopeze de către

angajații Serviciului de Patrulare al Direcției de Patrulare Sud al Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, ignorând cerințele legale ale acestora, fiind urmărit, a fost stopat în satul Giurgiulești, raionul Cahul și fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, fiindu-i solicitat de către polițistul Simcov Alexandru de a se supune procedurii de testare a aerului expirat în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, fiindu-i explicate urmările refuzului său, categoric a refuzat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept că, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal - *refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei, acțiuni săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.264 alin.(4) Cod penal la 4 ani închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- art.266 Cod penal la 1 an și 4 luni închisoare;

- art.264¹ alin.(4) Cod penal la 8 luni închisoare.

Potrivit art.84 Cod penal, prin cumul parțial a-i stabili o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 5 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a indicat că, instanța de judecată corect a încadrat faptele săvârșite de inculpat, însă i-a stabilit o pedeapsă prea blândă, de suspendarea executării pedepsei cu închisoare aplicate pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

A explicat că, nu s-a ținut cont că inculpatul anterior a săvârșit cu intenție o infracțiune similară, nu este la prima abatere de lege, a fost anterior condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni similare în domeniul transporturilor, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de patru ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de patru ani, iar conform art.90 din Codul penal a fost suspendată condiționat pedeapsa închisorii fixându-i un termen de probă de trei ani.

Astfel, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(4) Cod penal, având deja calitate de învinuit în cauza penală nr.2020150485 în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(4) și art.266 Cod penal.

3.1. Avocata Gîrneț Zinaida în numele reprezentantei părții vătămate Haritonova Natalia cu reprezentanta părții vătămate Haritonova Natalia au contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu aplicarea inculpatului unei pedepse cu închisoare pe un termen de 5 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis și încasarea de la inculpatul Mincu Nicolae în beneficiul lui Haritonova Natalia- reprezentant legal al părții vătămate minore Haritonov XXXXX, prejudiciul moral cauzat în urma infracțiunii în cuantum de 1 000 000 lei.

În motivarea cerințelor s-a invocat că, sentința se contestă în partea stabilirii pedepsei și în partea încasării prejudiciului moral.

Au menționat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor

săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, considerând eronat că îndreptarea și corectarea lui Mincu Nicolae este posibilă cu stabilirea perioadei de probațiune pe un termen de 5 ani.

Instanța de fond la stabilirea pedepsei nu au luat în considerare faptul că inculpatul, prin comportamentul său a dat dovadă că nu a perceput gravitatea faptelor sale, deoarece din momentul înaintării acțiunii civile nici nu a încercat recuperarea prejudiciului înaintat de către reprezentantul legal a părții vătămate minore, prin stabilirea termenului de probă inculpatului nu a fost dată suficientă valoare securității traficului rutier, fiind ignorate și prevederile art.2 alin.(2) Cod penal.

La fel, instanța de fond nu a reținut că inculpatul Mincu Nicolae, a fost atras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunilor în domeniul transporturilor fiindu-i aplicate odată prevederile art.90 Cod penal, or faptele pentru care este învinuit, la fel presupune încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, drept urmare se atestă comportamentul social-periculos al inculpatului și lipsa de conștientizare în acțiunile acestuia.

Astfel, în vederea corectării și reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, inculpatului urmează a-i fi aplicată o pedeapsă reală cu închisoare, instanța de fond greșit motivându-și soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, pripit ajungând la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin aplicarea față de inculpat a dispoziției art.90 Cod penal.

Sentința menționată este considerată ilegală și neîntemeiată și în partea laturii civile și anume în partea privind încasarea prejudiciului moral, deoarece prejudiciul moral stabilit de prima instanță în mărime de 20 000 lei de la inculpat, reprezintă o compensație insuficientă pentru faptul că în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului, a survenit o trauma morală considerabilă pentru partea minoră XXXXX.

Suma dispusă spre încasare de instanța de fond este extrem de mică în raport cu suferințele psihice care i-au fost provocate părții vătămate minore or, instanța de judecată urma a se ține cont de circumstanțele speței și starea în care a ajuns partea vătămată minoră, ultima suferind și continuând să sufere în urma infracțiunii comise, neținându-se cont de faptul că trauma morală pe care a primit-o, a marcat-o pe toată viață și este o suferință gravă morală.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 septembrie 2022, s-au admis apelurile declarate de procuror și de avocata Gîrneț Zinaida în numele reprezentantei părții vătămate Haritonova Natalia cu reprezentanta părții vătămate Haritonova Natalia.

S-a casat parțial sentința în latura penală, în partea încetării procesului penal pe capătul de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal și stabilirii pedepsei și în latura civilă în partea încasării prejudiciului moral, rejudecând cauza cu adoptarea în această parte a hotărârii noi:

Mincu Nicolae s-a recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.266 Cod penal și s-a liberat de pedeapsa penală, din motivul intervenirii termenului de prescripție tragerii la răspundere penală.

Mincu Nicolae, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute art.264 alin.(4) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Mincu Nicolae, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni.

În conformitate cu art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, se stabilește inculpatului Mincu Nicolae, o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Se încasează de la inculpatul Mincu Nicolae în beneficiului reprezentantului părții vătămate minore XXXXX – Haritonova Natalia prejudiciul moral în mărime de 80 000 lei.

În rest sentința Judecătorei Cahul, sediul Central din 03 februarie 2022 s-a menținut.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că, prima instanță, corect a stabilit situația de fapt și de drept și întemeiat l-a recunoscut pe Mincu Nicolae culpabil de comiterea faptelor imputate în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.264¹ alin.(4) și 264 alin.(4) Cod penal însă consideră eronată poziția acesteia privind încetarea procesului penal în baza art.266 Cod penal în corespundere cu art.107 Cod penal, în legătură cu amnistia adoptată prin Legea nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În rezultatul analizei probelor indicate, din punct de vedere al coroborării lor, instanța a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Mincu Nicolae au fost corect încadrate în prevederile art.266 Cod penal, însă, instanța de apel a conchis că, Mincu Nicolae necesită a fi liberat de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, or, inculpatul nu a solicitat aplicarea actului de amnistie.

Referitor la soluționarea acțiunii civile, instanța de apel a opinat că, partea vătămată minoră XXXXX, în urma leziunilor corporale obținute nu se mai poate bucura de activitățile din domeniul sportului, are stabilit grad de dizabilitate accentuat, așa cum a suferit și prejudiciu biologic prin diminuarea unei capacități a corpului, deoarece funcția piciorului nu mai poate reveni la starea de până la accident.

Însă în același timp, suma de 1 000 000 lei solicitată cu titlu de prejudiciu moral este una exagerat de mare și nu corespunde volumului de suferințe fizice și psihice cauzate.

Potrivit jurisprudenței CEDO, instanțele judecătorești ar putea să acorde satisfacție morală la constatarea violării drepturilor și libertăților fundamentale, anume, pentru violarea art.2 CEDO în mărime de 6 000-30 000 euro, echivalent în lei moldovenești.

5. Avocata Gîrneț Zinaida în numele reprezentantei părții vătămate Haritonova Natalia cu reprezentanta părții vătămate Haritonova Natalia, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală au contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către curtea de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale invocă dezacordul cu argumentele instanței de apel expuse supra și consideră că, pedeapsa penală stabilită lui Mincu Nicolae, este prea blândă și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral nici instanța de fond și nici

instanța de apel nu au ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, și anume de faptul că partea vătămată minoră XXXXX a suportat extrem de sensibil și dureros consecințele celor produse.

Nu a fost evaluat impactul fizic și psihologic al acțiunilor inculpatului asupra părții vătămate minore. Atitudinea inculpatului la momentul comiterii infracțiunii prin părăsirea locului accidentului rutier cât și atitudinea acestuia după comiterea infracțiunii care la o perioadă scurtă de timp mai comite o infracțiune în domeniul circulației rutiere, pe tot parcursul procesului nici nu a încercat în nici într-un mod recuperarea prejudiciului părții vătămate minore și nici până la ziua de azi.

Suferințele părții vătămate minore care nu sunt definitive, deoarece acțiunea psihotraumatică a factorilor de stres descriși încă mai durează în timp și nu își poate reveni după accidentul rutier, or, la caz s-a atestat un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial suportat de partea vătămată minoră, or legea penală prevede expres recuperarea prejudiciului stabilit unei aprecieri conforme principiului echității.

Partea vătămată minoră a suferit și continuă să sufere, în urma infracțiunii comisă de inculpat și instanța de apel nu a ținut cont de faptul că trauma morală pe care a primit-o, a marcat-o pe toată viața, este o suferință gravă morală.

5.1. Avocata Reșulschi Galina în numele inculpatului Mincu Nicolae, în baza art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale consideră decizia atacată ca fiind ilegală.

Reieșind din faptul că prezenta cauză s-a examinat în procedură simplificată, inculpatul a recunoscut cele comise, s-a căit sincer, are o vârstă tânără, a comis o infracțiune din imprudență, potrivit materialelor cauzei se caracterizează pozitiv, consideră că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc fără privarea de libertate, pedeapsa cu închisoare fiind una excepțională și se aplică atunci când stabilirea unei pedepse mai blânde nu-și va atinge scopul.

Consideră avocata precum că, la stabilirea pedepsei inculpatului nu s-a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel nefiind respectate dispozițiile art.art.61, 75-78 Cod penal și de art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, stabilindu-se o pedeapsă neechitabilă, pentru fapta comisă.

La fel, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei autorului. Pedeapsa aplicată vinovatului, trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursurilor declarate de avocați și reprezentantul părții vătămate, menționând că acestea urmează a fi respinse ca fiind vădit neîntemeiate.

6.1. La fel, avocata Reșulschi Galina, în numele inculpatului Mincu Nicolae a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de avocata Gîrneț Zinaida cu reprezentanta părții vătămate Haritonova Natalia, menționând că acesta

urmează a fi respins.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele din dosarul cauzei, Colegiul penal consideră că recursurile urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Sub acest aspect se reține că, recursurile depuse sunt fondate pe temeiurile din art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când: **6)** instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; **10)** s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

7.1. Cu referire la recursul declarat de avocata Reșulschi Galina în numele inculpatului Mincu Nicolae, verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate, Colegiul penal constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecării, din următoarele considerente.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane. Totodată, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest context, Colegiul penal remarcă faptul că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunile săvârșite, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, de faptul că infracțiunea comisă de inculpat în baza art.264 alin.(4) Cod penal este una gravă iar infracțiunea comisă de inculpat în

baza art.264¹ alin.(4) Cod penal este una ușoară, dar și de personalitate acestuia care anterior a fost condamnat pentru infracțiuni similare, comportamentul acestuia fiind de o frecvență constantă, săvârșind infracțiuni de o gravitate diferită, denotă că anume pedeapsa sub formă de închisoare cu executare reală a acesteia va contribui la atingerea scopului prevăzut de lege.

Referitor la alegația avocatului Reșulschi Galina precum că, în privința inculpatului urma a fi aplicată pedeapsa penală cu suspendarea executării acesteia conform prevederilor art.90 Cod penal, Colegiul penal amintește că, raționamentul de aplicare a acestor prevederi, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, aplicarea suspendării condiționate a pedepsei nu este un drept al inculpatului, ci o prerogativă instanței de judecată care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Deci, pedeapsa aplicată inculpatului a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale ori, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu certitudine soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de apel și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o instanță de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției primei instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Colegiul penal reiterează de asemenea că, instanța de apel corect a stabilit faptul că, Mincu Nicolae anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Cahul din 30 iunie 2016, conform art.264 alin.(4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea dreptului de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 4 ani, cu suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de 3 ani și că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(4) Cod penal având deja calitatea de învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.264 alin.(4) și 266 Cod penal, ceea ce rezultă că inculpatul, *concluziile de rigoare nu le-a făcut, săvârșind o nouă infracțiune similară*.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal menționează că, prezenta *cauza a fost examinată în procedură simplificată*, inculpatul a recunoscut integral vinovăția și instanța de apel la emiterea deciziei a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care stipulează că în caz de aplicare a pedepsei închisorii inculpatul beneficiază de reducerea cu 1/3 din maximul și din minimul prevăzut de sancțiune, fiind stabilite noi limite cu care trebuie să opereze instanța de judecată la stabilirea pedepsei.

Așadar, Colegiul penal respinge argumentele invocate în recurs de către avocata Reșulschi Galina, în numele inculpatului Mincu Nicolae, or, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite, suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. O pedeapsă prea blândă nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către făptuitor și alte persoane.

7.2. Cu referire la recursul declarat de avocata Gîrmeț Zinaida în numele reprezentantei părții vătămate Haritonova Natalia cu reprezentanta părții vătămate Haritonova Natalia, Colegiul penal reiterează că, motivele indicate nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecătii.

Astfel, Colegiul penal constată că, prin Judecătoria Cahul, sediul Central din 03 februarie 2022, s-a dispus încasarea de la inculpatul Mincu Nicolae în folosul Haritonova Natalia suma de 20 000 lei în scopul reparării prejudiciului moral.

Instanța de apel, prin decizia sa din 15 septembrie 2022, considerând că suma de 20 000 lei în scopul reparării prejudiciului moral este una insuficientă, a admis apelul declarat de avocatul reprezentantului părții vătămate și reprezentanta părții vătămate, dispunând încasarea de la inculpatul Mincu Nicolae în beneficiul ultimei prejudiciul moral în mărime de 80 000 lei.

Colegiul penal menționează că, acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere delictuală a persoanei responsabile potrivit legii civile, pentru prejudiciul produs prin săvârșirea faptei care face obiectul acțiunii penale. Prejudiciul solicitat de partea civilă prin intermediul acțiunii avansate în fața instanței împotriva inculpatului, trebuie să reprezinte o consecință directă a infracțiunii deduse judecătii, în cazul pretinderii recuperării prejudiciului moral.

La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerație suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței la viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii și în măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ține cont de particularitățile cazului.

În acest context, instanța de recurs notează că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că prejudiciul, trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În termenii Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, acest criteriu se exprimă prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Cuquantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesiv de mari pentru autorul

daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal respinge poziția reprezentantului legal al părții vătămate minore și avocatului acesteia, deoarece cuantumul în mărime de 80 000 lei stabilit de instanța de apel pentru repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, este proporțional faptelor comise de inculpat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocata Gîrneț Zinaida în numele reprezentantei părții vătămate Haritonova Natalia cu reprezentanta părții vătămate Haritonova Natalia și avocata Reșulschi Galina în numele inculpatului Mincu Nicolae, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Mincu Nicolae XXXXX*, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie